

Maak van zorgzaam kind geen slachtoffer

Concept initiatiefnota Lea Bouwmeester (PvdA) over betere hulp aan kinderen van ouders in de GGZ/ verslavingszorg.

Kinderen van ouders in de GGZ/ verslavingszorg groeien niet onbezorgd op, maar leven met een ouder die ingewikkeld ziek is en zijn daar zorgzaam voor. Tegelijk voelen ze zich schuldig, alsof de ziekte door hun komt. Bescherm deze kinderen en ondersteun hen. Dat vergroot begrip voor de ziekte en situatie en voorkomt problemen bij kinderen.

In Nederland zijn er 1,6 miljoen kinderen waarvan de ouder(s) een psychisch- en/ of verslavingsprobleem heeft. Het gaat om ouders die lichte problemen hebben, waarvan de kinderen het met behulp van de omgeving redden. Maar naar schatting zijn er ook 400.000 kinderen waarvan de ouder(s) zo zwaar verslaafd zijn of psychisch zo in de war zijn, dat ze hun eigen gedachten niet op een rijtje kunnen zetten en verward door het leven gaan. Door de ziektebeelden kunnen deze ouder(s) niet de zorg geven aan opgroeiende kinderen die ze verdienen. In ieder geval belemmert het een gezonde opgroeisituatie als er geen hulp is.

Voorkomen

Kinderen van ouders met deze problemen zijn een stille en vergeten groep. De ouder krijgt hulp, maar het kind komt vaak pas in beeld als het zelf problemen heeft. Terwijl we dat juist moeten voorkomen. Dit is geen mondige groep kinderen. Er is sprake van schaamte, angst, eenzaamheid en schuldgevoel. Juist een opstapeling van problemen vormt een groot risico voor een kind om zelf ook problemen te krijgen.

Steuntje

Het lijkt voor de hand te liggen dat deze groep kinderen een steuntje in de rug krijgt, maar dat is lang niet altijd het geval. Hulpverleners komen voor de ouder(s) over de vloer, maar richten zich niet op het kind. Deze kinderen zijn vaak niet in beeld, of problemen die deze kinderen hebben met de zieke ouders worden niet herkend of erkend. Dat moet anders.

De PvdA vindt dat elk kind van een zieke ouder preventieve aandacht moet krijgen. Om te voorkomen dat kinderen zelf problemen krijgen en te zorgen dat ze ondanks de problemen van zieke ouders, zo gezond mogelijk kunnen opgroeien. Hierover gaat deze nota.

Aandachtspunten op een rij:

Er moet meer erkenning en herkenning komen voor de positie van kinderen waarvan de ouders ziek zijn. Te vaak weet men dat een ouder ziek is, maar vergeet men welk effect dat op een kind heeft en dat een kind ook aandacht en steun verdient.

- Indien een ouder in beeld is bij de hulpverlening, moet er altijd preventief gekeken worden welk effect dit op een kind heeft
- Indien een ouder niet in beeld is bij de hulpverlening moet de omgeving van een kind weten waar hulp gevraagd kan worden. Geen kind buiten beeld!

Ouders moeten verplicht meewerken aan hulp voor kinderen.

- Nu kan het nog zo zijn dat een ouder zich beroept op de privacy, dit kan de ondersteuning van kinderen in de weg staan. Belemmeringen moeten uit de weg, gezond opgroeien staat centraal
- Ook kan het zijn dat een ouder door ziekte niet in staat is het belang van het kind centraal te stellen, juist daar moet de hulpverlening hier alert op zijn.

Elk kind in Nederland met een zieke ouder, moet preventieve aandacht en indien nodig steun krijgen.

- Niet overal in Nederland is deze hulp beschikbaar. Het is afhankelijk of het aanbod door de regio GGZ wordt geboden.

- Een aanbod op maat van een licht gesprek, informatie tot een gespreksgroep. Effectief bewezen interventies zijn er genoeg, nu deze nog beschikbaar maken voor alle kinderen.